

Guðrið Guðjónsson
15, limur í Sosialistisk Ung

Samfelagsfrøði í 9.flokk

Støðan í dag er tann, at ein kann enda 9. flokkuttan at hava fingið ein einasta tíma í undirvísing um samfelagið. Fyri tey, sum ikki fara víðari í skúlaverkinum, vil tað merkja, at tey ikki fáa undirvísing um samfelagsviðurskiftir yvirhøvur.

Vitandi um, at vit í dag hava lærugreinina “søga og samtíð”, sum eisini eigur at umfata samfelagslig viðurskifti, politikk og demokrati, sæst í námsætlanini, at tað í stóran mun er upp til læraran sjálvan hvussu hann raðfestir. Hetta er ikki í lagi, sam-felagsfrøði eigur sjálvandi at verða ein lærugrein fyri seg. Nógvir næmingar byggja síni politisku sjónarmið í hesum aldrinum, og tí er tað alneyðugt at læra um samfelagið. Tað er týðningarmikið, at gera samfelagsfrøði til felagslærugrein í 9.flokki, fyri at fáa næmingarnar at hava áhuga fyri politikki í ungum árum, soleiðis, at tey mennast og leggja sítt egna politiska stóði. Tá tey ungu fara á val fyrstu ferð, skulu tey hava havt møguleikan at læra um samfelagið og demokratið.

Í okkara landi kunnu politikararnir gera næstan hvat sum helst, tá tey ungu eru stóðuleys politiskt, vegna væntandi vitan, tí tað er nettupp ungdomurin,

sum plagar at vera góður at gera uppreistur. Tí kann ein siga, at sum er, stendur demokratið veikt. Hinvegin innføra vit samfelagsfrøði í 9.flokki, hevði tað í minsta lagi givið næmingum vitan um samfelagið, og kanska vakt áhuga, og við tí hevði ungdomurin verið meira politiskt aktivur.

Vit muga minnast til, at tey ungu er landsins framtíð, sum fara at atkvøða, og tað eru tey, ið verða okkara næstu lógmenn og ráðharrar. Tí er tað sera hóskandi at fáa okkara ungu áhugaði í politikki, og at menna teirra vitan um samfelagið. Ein trupulleiki er eisini, at ein næmingur, sum ikki fer víðari í studentaskúla, ella undir annan hægri lesna við samfelagsfrøði sum valfak, fær ongantið lært um samfelagið, áðrenn hann atkvøður - altso um hann atkvøður. Tað er væl av týðningi, at næmingurin hevur eitt skilagott grundarlag fyri síni atkvøðu? Ein siðvenja kann vera, at tá ið ungdomurin atkvøður,

velur hann sama flokk sum síni foreldur, tí at hann ikki hevur ment sína egnu politisku meining.

Samfelagið í Føroyum er lítið, m.a. tí eru miðlanir í Føroyum ikki á líka høgum stóðið sum t.d. í grannalondum okkara, Danmark, Norra, Svøríki o.s.fr. Tí kunnu miðlarnir ikki vera einasta vegleiðing í samfelagsviðurskiftum og upplýsing til tey ungu, hóast teir eisini eru ein týðningarmikil partur av at tilogna sær vitan. Tað stillar tí serliga stór krøv til ungdomin at hava ein kritiskan hugburð til útvarp, sjónvarp og alnetið. Vit noyðast at upplýsa ungdomin, tað er grundarlagið fyri eitthvørt demokratiskt samfelag í vesturheiminum.

Seinastu árin hava vit fingið stóra kapping frá grannalondum okkara. Ein partur av ungdominum í Føroyum velur ella ynskir heldur, at fara uttanlands á eftirskúlar. Tað er eisini í lagi, men tað skal ikki vera orsakað av einum vánaligum

skúlaverki her heima. Okkara ungdomur, ið vit so fegin vilja stuðla og hava at varðveita okkara mentan, verður av ongum, um vit ikki taka annað skinn um bak.

Stundin er ikki komin at niðurraðfesta útbúgving, við t.d. at útseta skúlan í Marknagili, ella minka um stuðulin til skúlaverkið. Heldur skulu vit spýta eyka figging og játtanir inn í miðnámið og fólkaskúlan. Vit mugu økja um útbúgvingarmøguleikar í Føroyum, soleiðis at vit kunnu tryggja okkara framtíð, og geva okkara ungdomi møguleikan at luttaka meira aktivt í samfelagsjakinum.

Ein góð byrjan er, at innføra samfelagsfrøði í 9. flokk. Vánaligari skúlar og útbúgvingarmøguleikar, sum bert vera verri um vit ikki fjálga um teir, er ikki rætta leiðin fyri eina góða framtíð hjá ungdominum í Føroyum.

Dagfinnur Danbjørg

Fólkafylking til verju av føroyska vælferðar-samfelagnum

Okkara vælferðarskipan er undir hørðum trýsti, alt meðan høgra uppbyggir eina útlenska sterkt kúgandi stættafólkaskipan.

Tey politisku og religiøsu á ytsta høgaveinginum slóa fjøldini vegir inn á niðastu samfelagsrøknar, meðan tey sjálvi, teirra næstringar og viðhaldsfólk verða leidd inn á samfelagsins hægstu røkur.

Vælferðarsamfelagið hevur longu fingið fyrstu skotini fyri bógvinn, meðan hin markleyst freki studenturin í Tinganesi, sum fyri langt síðani átti at verðið settur í Tinganes, framhaldandi mobilerar og løðir til næstu skotriðuna. Og ikki skulu so mong skot til, áðrenn vælferðarskútan søkkur.

Ryggjaleysir snultarar, ið rokna við at fáa part, um teir hjálpa til við at skera vælferðarsamfelagið upp, stuðla atgerðunum, annars hevði tað verið munandi truplari hjá høgraharkaliðnum at likviderað vælferðarsamfelagið.

Mong minnast enn stríðið fyri vælferðarsamfelagum, ið var bygt upp av mið- og vinstrahallum við hjørtunum á røttum stað og við sonnum kristnum, ið viðurkendu góðu gerninganna altavgerandi týðning fyri tey mongu og smáu í samfelagnum.

Guð havi lov fyri tað, tí mong hava í tøkum tíma fingið og følt eina fløvandi hond og fingið neyðugan stuðul, tá á hevur staðið.

Í dag høvdu fleiri av slóbrótarunum korsað seg og grátið yvir høgrakósina. Men tey høvdu ikki bara funnið seg í tí. Tey høvdu turka tárini, brotið upp um ermar og reist eina mótmakt, so høgra hevði kunnað verið pressað inn aftur í holurnar, har tey hoyra heima.

Men hvat gera vit, sum minnast vælferðarsamfelagið við stóraritøkk? Eru vit til reiðar at verja hetta samfelagið, so at eisini verandi børn og ung og komandi ættarlið saman við okkum kunnu liva og virka saman í hesum landi, har vit øll draga eina línu øllum fólkinum at gagni - og ikki bert teimum fáa útvaldu?

Enn kunnu vit steðga høgrakósini, men tað krevur, at vit eru virkin saman.

Tí fari eg at skjóta upp, at vit saman - heilt skjótt - stovnseta eina:

Fólkafylkingin til verju av føroyska vælferðarsamfelagnum.

Tit, ið halda, at hetta er rætt at gera, og sum kundi tonkt sær at verið við, kunnu seta tykkum í samband við meg á tlf. 445035/282444 ella skriva til dagfinnur.danbjoerg@skulin.fo

Ólavur Petersen

7. februar 2012 staðfestir Fólkatingið at Føroyar eru ein dansk región

Síðan heimastýrislógina frá 1948 hava stjórnsmálafrøðingar tvíhildið um, at heima-stýrislógin einans er ein útdeligeringslóg á líka fóti við, tá danski staturin útdeligerar uppgávur til danskar regiónir og kommunur.

Eftir ynski og samráðingum við dansku stjórnina hevur Føroya Landsstýri »samráðst« seg fram til kr. 9 mió afturat í blokkpottin úr Danmark.

Føroya Landsstýri skal aftur fundast við dansku

stjórnina til heystar um blokkin fyri 2013, sigur løgmaður.

Sama skulu Región Nordjylland, Región Midtjylland, Región Syddanmark, Región Sjælland og Región Hovedstaden gera.

7. februar 2012 staðfestir danska parlamentið, eftir boðum frá Føroya Løgtingi, at Føroyar er Región 6 í Danmarkar ríki.